

Titò

tò Pólò andí bhàrɔwà

Yàrí bhàrɔwà ò ì nòtù ádròdrò dhu tí dhu

Yàrí ní Pólò andí Titò tò bhàrɔwà, azà kumì dòná ìbhɔ nà atɔ mà azà kumì dòná ìmbò nà atɔ mà nà nzínzi ò Yèsù ka kúgù dhu-dzidò. Ndi Titò ní ìnzí ní Mùyàhudì, pbétù kǎ'ù Yèsù. Ndirò, kǒngónà Pólò ùndà ìbí-gùna nyú pbìndà abhi ò.

Ní yàrí bhàrɔwà Pólò andí Titò tò Krètè tó *sòngà dò kà rǎ rǎ. Pólò ɔbhà ka ányì, ndíní pbàkùrù novó tí Yèsù ná'ù ale nzínzi ò, ndùli ányì *kànísá dǎ.

Bhàrɔwà-nyìtì ka kóhù tí dhu :

- Bhàrɔwà-dòkpa (1.1-4).
- Kànísá ò àkǎ ndíí *mùkùrù tí ale-tidò (1.5-9).
- Pólò rǎ Titò-nyìkpó ìtɔyù tìtò tó dhu ùdhé arí màlímó rǎ rò dhu (1.10-16).
- Pólò rǎ dhu òvɔ Titò tò kàkǎ ndòngò dhu ùdhe kànísá ò dhèdhèrò ale-tidò mà nà tò tí dhu dǎ dhu (2.1-15).
- Yèsù ná'ù ale àkǎ 'òkò tí dhu (3.1-11).
- Bhàrɔwà rǎkù dòná rò ɔyátá mà, ovíta mà nà (3.12-15).

Pólò rǎ Titò nóvì dhu

1 ¹Hma Pólò, Kàgàwà bhà ìnɔ, ndirò Yèsù Krístò bhà uvitatále, ma màndí ndi yàrí bhàrɔwà. Kàgàwà ìvì ma ndíní ma mɔnzi tí yà ndi ndòvò fìndà ale dzùnà rà'ù ndi, màdù abádhí àbhɔ rùni Kàgàwà-nyìkpó nǒfò okota-tidò dǎ obhóngà. ²Ndi dhu bhèyi ní ndi, abádhí rǎ dhu à'ù àbà ì rǎrǎ dhòdhódhóngà tó ìpìrǒngà àbà, àdhàdhì yà ìnzí arí tìtò ùnɔ Kàgàwà náakò ndi ìpìrǒngà tó làkà àlè tò mùhàngú ò rò dhu bhèyi. ³Ndi ndàla àkǎkǎ dhu tí kàsùmì ò, Kàgàwà àbhɔ ìndrù rùni pbìndà ɔte yà ma múnɔna ìndrù tò pbìndà màkùrù-otù ò. Ndi kasu ní yà Kàgàwà àlè tó Ògùba níbhò fudú ndíní ma mongó tí ònzìnà.

⁴Ní ma màndí yàrí bhàrɔwà ìndù Titò. Nyì ní idhùdu nyú, óyò rò kóró àlè kǎ'ù Yèsù Krístò dhu-okú dò rò. Àlè t'Ábanà Kàgàwà, àlè tó Ògùba Yèsù Krístò mà nà nákǎ 'àso nyi, 'àdù nyabhɔ nyadi màràngà ò.

Kànisa ð àkã ndîî mükürü tí ale-tidò

(Tit 3.7; 1Pé 5.1-5)

⁵Ma múbhà nyi Krètè tó sòngà dò, ndíní nyi nyohú tí ányì Kànisa ònǎ ì núbhǎ dhu-nyìtì, ndirò ndíní nyi nyovò tí pbàkürü nyuli Kànisa ð kóró kigò ònǎ, àdhàdhì yà ima nyú ma móvò indù dhu bhèyi. ⁶Mükürü tí nyi nyóvòna ale àkã ndîî ìmbǎ nzére dhu tí ka kózùna dhu rîî nyunatsi ale tí. Kàkã ndîî atdí tí aríî tsibhále nà ale tí. Kàbhà inzo àkã ìî Yèsù ná'ù ale tí, ìnzí ìî nzére mùtso dǎ, ndirò ngátsi ní mägàyì dǎ ka karóbhuna ale tí. ⁷Kànisa dǒnga àndà arí ádrùngbǎle náká nzá nzére dhu tí ka kózùna dhu rîî nyunatsi, ka ní Kägàwà nyú ìli pbìndà kasu dǎ ádrùngbǎle nídhuní. Kàkã nzá ndîî òtèna kèlè nózè kirì ale tí, ndirò kàkã nzá ndîî akye arákò ale tí. Kàkã nzá ndîî iwa óvò ale tí, ndirò kàkã nzá ndîî àrì dǎ arí dhu ònzi ale tí. Kàkã nzá ndîî inzá àkã otu ð ka kóngyèna malì átdù afína ale tí. ⁸Pbètù kàkã ndîî olo àkǎ arí mbèyi ale tí, ndirò idzìnga nózè ndònzì ìndrù tǎ ale tí. Kàkã ndîî mbèyi arí inga ìrè ale tí, ndirò obhónánga dǎ arí dhu ònzi ale tí. Kàkã ndîî Kägàwà-nyìkpó ð ìlǎ ale tí, ndirò afína òtò rádù ale tí. ⁹Kànisa ùnda arí ádrùngbǎle náká ndà'ù obhónánga tó òte atdyúna nyú nà yà fìndà ka kúdhe ka dhu bhèyi. Ndi dhu bhèyi ní ndi, kà rádù ìndrù dzùnà ònzì mbèyi nyú, rìfu obhónánga tó òte, ndàdù 'àgò rí ndi nà ale nábhù rùni ì ka kútrǎ ró nga.

Pòlò rî dhu ùdhè tìtò tó màlímó dǎ dhu

¹⁰Obhó tí, Yèsù ná'ù Pbàyàhúdì nzìnzì ð, ìnzí arí Kànisa tó ádròdrǎ ale rùdhèna dhu ìfù ale rîî ìnè ibí nyú. Abádhí rî inzá àkã dhu ùdhè ìndrù tǎ, 'àdù ìndrù àbhù rà'ù tìtò tó òte. ¹¹Ní, dhu àkã nyabhù abádhí rìnè, abádhí rǒwu idzá ale núgere rǎ kóró inzá àkã kudhe ìndrù tǎ dhu-otù ð, ndíní 'ongyé tí malì inzá àkã otu ð nídhuní. ¹²Abádhí nzìnzì ð atdí ale, abádhí tó atdí nabi nyú nóvò dhu ndàti: « Krètè ð bhà narí tìtò ùno arí ale. Abádhí arí 'ònzì òrǒrù ìzǎ bhèyi. Abádhí ózè nzá 'ònzì atdí kasu mà, pbètù abádhí ózè ní ònyè ònyu ìî dhu kèlè. » ¹³Ní wò ale ùnò dhu ní obhó dhu nyú. Ndi dhu-okú dǎ rǎ ní ndi, dhu àkã nyòrù obi nyú nà ì ale dǎ, ndíní fìyó a'uta ìî tí otùna ð, ¹⁴ìnzí ì nùmbè tí Pbàyàhúdì aráwèna angyinǎ rǎ údà dhu t'írìta rǎ, ndirò ìnzí 'àdù tí obhónánga rǎrǎ úwí ale tó uyátá nífu. ¹⁵Kägàwà-nyìkpó ð ìlǎ ale tǎ, kóró dhu ìlǎ wà. Pbètù Kägàwà-nyìkpó ð òtì ale mà, yà inzá ka ná'ù ale mànà tǎ, kóró dhu rîî ìndrù ìtí rí dhu tí, abádhí tó inga t'únita mà, abádhí tó inga t'írèta mànà nótì wà Kägàwà-nyìkpó ð nídhuní. ¹⁶Abádhí arí 'àti iwà ì ùni Kägàwà dhu tí, pbètù abádhí-kàsù nítè wà dhu k pangba inzá abádhí rùni Kägàwà. Abádhí ní kóró ale óndrò ale. Abádhí arí nzí Kägàwà ìfù, ndirò abádhí rǎnzina atdí idzì dhu mà rîî mbǎ.

Yësù ná'ù ale àkǎ 'òkò tí dhu

(Èfɛ 6.5-8; 1Tì 2.9-15; 1Pé 2.18-20; 3.1-6)

2 ¹Pbétù inyi Titò, nyi nyàkǎ nyudhe obhónánga tó ɔte indrũ tò. ²Mùlà-akpá tò nyi nyúdhèna dhu ní, abádhí rǎkǎ ìí afíya òtù rádù ale tí, ifuta nà àkǎ ale tí, ndirò ídzi irèta nà ale tí. Abádhí rǎkǎ ìí iwa ǝ'ò a'uta ǝ, àzè ǝ, ndirò dhu-dzi t'òndùta ǝ ale tí. ³Iwà atòya ówù angyi vèbhále tò nyi nyúdhèna dhu ní, abádhí rǎkǎ átò ìí Kàgàwà-nyìkpó nǝfò dhu bhèyi aróko ale tí. Abádhí rǎkǎ nzá ìí ale-ngbò t'únɔtatále tí, abádhí rǎkǎ nzá ìí iwa òmvù arí 'òrì nǝ ale tí, pbétù abádhí rǎkǎ ìí ale-afí rǝ ɔbi òtsi nǝ ídzi ɔte òvɔ rǝ indrũ tò ale tí. ⁴Ndi dhu bhèyi ní ndi, abádhí rǝ dhu ùdhè vèbhále-ɔwù tò, ròzè fíyó kpabhále mà fíyó nzónzo mànà. ⁵Abádhí rǝ dhu ùdhè vèbhále-ɔwù tò rǝ ìí ídzi irèta nà, ròdò ì fíyó kpabhále tò tí, ròdò fíyó idza mbèyi, rǝ ìí ídzi mùtsɔ nà, ngǎtsi ale rǝfù pbìndà kpatsìbhále. Wò dhu ní ndi rǝ dhu àbhù ìnzǝ kùndò nzére dhu Kàgàwà bhà ɔte nǝ.

⁶Ndi dhu bhèyi tí, indrũ-ɔwù tò àkǎ nyudhe dhu ní: abádhí rǎkǎ ìí ídzi irèta nà ⁷kóró dhu-tsí ǝ. Ndirò nyi nyú nyi-tírò, nyi nyàkǎ nyì ìí ídzi ǝfò tí, ngǝkpá ale tò ka kí ídzinga ònzǝ dhu ǝ. Ndirò abádhí tò nyi nyúdhèna dhu àkǎ rǝ obhó dhu nyú tí, ndirò inga nǝfò dhu tí. ⁸Ndirò, nyi nyúnɔna dhu àkǎnà rǝ obhó dhu nyú, yà ìnzǝ ka kí ale àgò dóná tí, ndínǝ 'àgò rǝ inyi nà ale-nyì níiwu tí, ìmbà àdù ìí nzére dhu tí ì únɔna àlè dǝ dhu nà.

⁹Dhu àkǎ ìncò rǝfù fíyó ádròdrǝ ale kóró dhu ǝ, 'àdù abádhí-nyìkpó ǝfò rǝ dhu nónzǝ. Abádhí àkǎ nzá 'àgò ì fíyó ádròdrǝ ale nà. ¹⁰Ndirò dhu àkǎ nzá abádhí rùwè fíyó ádròdrǝ ale tó dhu. Pbétù kóró kàsùmǝ ǝ, dhu àkǎ abádhí rǝtè ì ídzi ale tí, 'àdù fíyó ádròdrǝ ale ùndò fíyó kóró dhu nónzǝ, ndínǝ kóró dhu ǝ abádhí rǝnzina dhu abhù tí kirì yà mà marúdhèna Kàgàwà àlè tó Ògùba dǝ dhu.

Kàgàwà arí indrũ ìgǝ nzérenga ǝ rò dhu

¹¹Obhó tí, Kàgàwà itè yà kóró ale ìgu rádù pbìndà ídzinga. ¹²Ndi ídzinga rǝ àlè àbhù, àlè rùbhà nzére mùtsɔ mà, ale-afí àtdu rádù yà adzi ǝ dhu mànà, ndínǝ àlè kadù tí òko dhu-ǝnga t'óvòta nà, obhónánga ǝ, ndirò Kàgàwà t'ífuta ǝ, yà kòmbí rǝ adzi ǝ. ¹³Ndi dhu bhèyi ní ndi, àlè kádù àmbe yà àlè ká'ù idhɔ, yà àlè tó Ádrùngbǎ Kàgàwà, Ògùba Yësù Krístò bhà ádrùngbǎnga tó awáwù rǝrà òná nódò dǝ. ¹⁴Ndi Yësù Krístò ní ndi ndi nabhù ndítírò nyú, ndòvè àlè-okú dǝ rò, ndínǝ nduwù tí àlè kóró nzérenga ǝ rò, ndàdù àlè ùgèrè àlè ròngò pbìndà ale nyú tí, yà ndi ndú'ò rǝlǎ nyìkpóna ǝ, ndirò ídzi kasu ònzǝ rǝ ɔbi nyú nà ale tí.

¹⁵Wò dhu bhèyi ní ndi nyi nyàkǎ nyudhe yà indù ma mávi dhu Yësù ná'ù ale tò. Nyúyǎ dhu abádhí tò, nyadù dhu ǝsò ɔbi nyú nà abádhí tò. Atdí ale mà nákǎ nzá ìnzǝ ndífù nyi.

Yësù ná'ù ale àkǎ 'òkò tí dhu

(Ròm 16.17-18; Èfe 2.1-10; 1Pé 2.13-16)

3 ¹Titò, nyi nyàkǎ nyarà dhu isè rǒ bilínganà Yësù ná'ù ale tǒ, abádhí rǎkǎ ifu pbìrì ð ádròdrǒ ale mà, pbanga ð ádròdrǒ ale màná. Abádhí àkǎ ifu ádròdrǒ ale rǔyàna fíyò dhu, 'àdù 'òzè 'ònzì ídzìngà ngǔkpà ale tǒ. ²Abádhí àkǎ nzá 'ùnò dhu atdí ale nǐ màtí. Abádhí àkǎ 'òkò màrùngà ð òdhiya màná, 'àdù ídzìngà ònzì. Abádhí àkǎ 'òkò yorowà ð kóró ale màná. ³Obhó tí, angyinǎ rǒ àlě nyú mà átò, àlě nǐfì ìmbǎ dǔya nà ale, inzǎ Kàgàwà nǐfu ale, ndirò nzéere otu ð arúbhi ale. Àlě nǐfì dhèdhèrò nzéere dhu-atdyú mà, ale-dhè ìkǎ arí dhu-atdyú màná dhu tó ino. Àlě kongónà òko nzéere ófò ð, àlě ràmbe ngǔkpà ale-adhà ònzì dǒ. Àlě ongónà òko tí dhu náabhù ngǔkpà ale ròndrò àlě, àlě ràdù àlě òndrò àlě nzínzì ð màtí. ⁴Pbétù Kàgàwà, àlě tó Ògùba, nítdègu pbìndà ídzìngà mà, pbìndà àzè màná nítè ìndrù tǒ, ⁵nǐ kǐgú àlě, ìnzì nǐ ídzìngà àlě kónzì dhu-okú dǒ rǒ, pbétù izu ndì ndàbà àlě dǒ dhu-okú dǒ rǒ. Kǐgú àlě, ndìbhò Ìlǎ-Alafí rù'ò àlě tó nzérenga, ndàdù ìpìrǒngà-owútá mà, owútána tó okota màná nǐbhò àlě tǒ. ⁶Kàgàwà írǎ àlě atdíð nyú ndi Ìlǎ-Alafí nǐ, àlě tó Ògùba Yësù Krístò-otù ð. ⁷Kònzì ndi dhu ndíní pbìndà izu-okú dǒ rǒ ndì ndòzè àlě ìmbǎ nzéere dhu tí ka kòzàna dhu rǐfì nyuyatsì ale tí rǒ, àlě kadù tí yà àlě karódonà àlě ràbà dhòdhòdhóngà tó ìpìrǒngà nábà.

⁸Wòrǐ nǐ ndi obhónána tó ote nyú. Ndirò, ma mòzè nyarà kòvò rǒ òbì nyú nà ìndrù tǒ, ndíní Kàgàwà ná'ù ale náapbá tí ì ídzì kasu t'ònzita rǒ. Kòrǐ nǐ ì àkǎkǎ kudhe ìndrù tǒ dhu, ndirò kóró ale dzùnà ònzì ràdù dhu. ⁹Pbétù, nyi nyàkǎ nzá nyitsu nyi ìmbǎ tǐna nà agòta ð, rùgànda-tsù dǒ agòta ð, anya ð, ndirò Músà bhà Úyátá dǒ ka kí ale àgò dhu ð. Obhó tí ì dhu nǐ ìnzì ka kí ídzìngà àbà òyà dhu, ndirò ìmbǎ tǐya nà dhu. ¹⁰Nyi nyàkǎ nyisǒ dhu atdí-gùna ìndrù-ònga àpà rí ndùndò ale tǒ. Ndirò oyogùna nyi nyisǒ ka ìnzì kà ràdù nyirì rǒ, nyadù kipfo nyodì Yësù ná'ù ale nzínzì ð rǒ. ¹¹Nyi nyùnì wà dhu, wò dhu bhèyi rí ndònzì ale rúbhà wà ídzì otu. Ndirò wò kǎrúfàna dhu-okú dǒ rǒ, kà rǒtdì wà ànyàna ndìtírò.

Bhàrùwà rǐku dòná rǒ uyátá mà ovita màná

(1Kò 16.20-24)

¹²Ma mí Àrtemà ndirò ngǎtsì nǐ Dòkíkò nóvì tinù ð. Nǐ tinú kà rǎrà àhu rǒ, nyi nyàkǎ nyonzi kóró òbì, nyirà motù Nìkòpolì tí kátina kigò ð, ànyì ma mòzè mudà ádrùngbǎ gírì tó kàsùmì nídhuní. ¹³Úyátá tó atdí màlimò Zènà tí kátina mà, Apòlò màná rǐ abhi òpè Krètè rǒ rǒ, nyi nyàkǎ nyonzi abádhí dzùnà fíyò abhi tǒ abádhí rǐfì atdyúna nà dhu nǐ, akye atdí dhu mà arana ndòtdì abádhí rǒ nǐ. ¹⁴Àlě tó ale nyú átò nǎkǎ 'ùnì ídzì kasu t'ònzita atdíð, ndíní 'àdù tí òwu dhu òtdì ì rǒyá ale dzùnà

nónzì rǝ nǝ, akye ì okona ìnzǝ 'ònzì ìndrǝ dzànà, ìmbǎ itsu-kpǝ nà dǝyá itsu bhǝyi nǝ.

¹⁵Kǎkà atdíkpá mǎ mfǝ mànà Yǝsù ná'ù ale kóró nóvì nyì. Òvì nyóvì mǎ nózè a'uta ǝ arǝ ì ale. Kǎgàwà àkǎ ndàso nyǝ kóró.